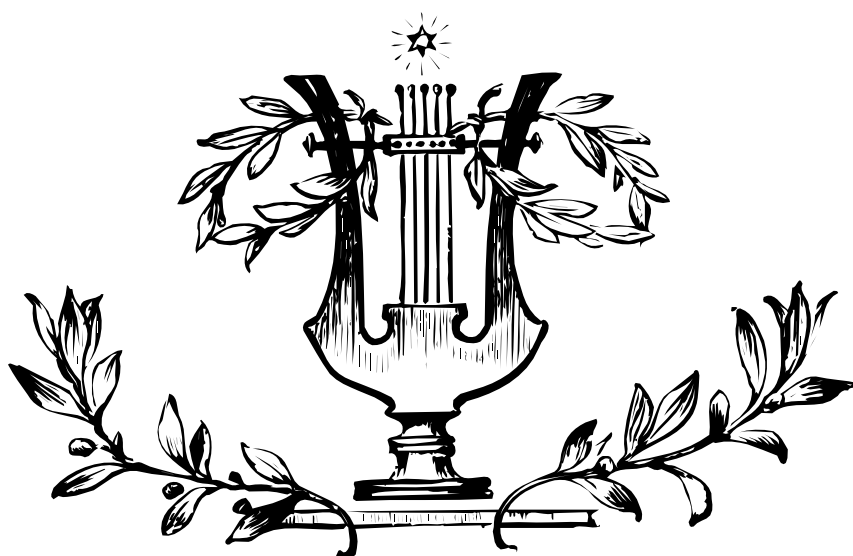

משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על החינוך המוסיקלי בחמ"ד

מזמור ששיר

חלק ד'

תוכנית ייחודית לחינוך המוסיקלי בחמ"ד

משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על החינוך המוסיקלי בחמ"ד

מזמור שִׁיר חלק ד'

קובץ של שירים מן המקורות:
תפילה, מסורת ופיוט.

בכתיבת החוברת השתתפו:

אילה רייכרט - מפקחת ארצית על החינוך המוסיקלי בחמ"ד.
רונית יעקבי - מדריכה ארצית.
לאה אולשר - מלחינה ומעבדת.
אילנה שרגו - כתיבת תוים.
רחלי קינד - עיצוב גרפי.

מהדורה ניסויית תשס"ג 2003

ניתן להשיג את הקלטת עם השירים והמנגינות
אצל הגב' לאה אולשר בטלפון: 052-786661

חלק ד' **מזמור שיר**

תכנית ייחודית לחינוך המוסיקלי בחמ"ד

מזמור שיר חלק ד' היא תכנית ייחודית בחינוך המוסיקלי אשר נכתבה, נערכה והופקה במיוחד עבור מוסדות החינוך בחמ"ד. בחוברת זאת, מוגש קובץ של שירים מן המקורות: שירי תפילה, מסורת ופיוטים. גם הפעם כמו במזמור שיר ג' נבחר רוב הרפרטואר מתוך הווי עכשווי של יוצרים ומבצעים צעירים, והוא מביא מהלך הרוח שבציבור הדתי. הקובץ מומלץ ללימוד בשיעורי המוסיקה ובכלל.

מן הראוי שכל התלמידים במוסדות החינוך הממלכתיים דתיים והממלכתיים, יכירו את השירים שבתכנית "**מזמור שיר ד'**", ובאמצעותם יחזקו ויפנימו את האמונה בקדוש ברוך הוא. חומר מוסיקלי זה יהווה חלק בלתי נפרד מן הרפרטואר בחינוך המוסיקלי, דרכו ילמדו התלמידים את שפת המוסיקה, מרכיביה והשלכותיה בשירה, בתנועה ובנגינה.

התכנית "**מזמור שיר ד'**" מושתת על יסודות מוסיקליים ורקע תוכני יהודי, והכוונה היא, שהשימוש בה יעשה הן ע"י המורה למוסיקה, והן ע"י המורה הכוללת, תוך שיתוף פעולה פורה ומפרה ביניהם.

בהצלחה ובהנאה לכולם!

אילה רייכרט

מפקחת ארצית על החינוך המוסיקלי בחמ"ד

תודות:

למלחינים, למוסיקאים, לזמרים, למעבדים, למנהלי המקהלות, ולחזנים ששמחו ששירם מתפרסם במזמור שיר ד' .

- ❖ לאה אולשר- מלחינה ומעבדת.
- ❖ רפי איש רן- מנהל להקת "שחרית".
- ❖ משה לאופר- מלחין ומעבד.
- ❖ יואל טייב – מלחין, מעבד, נגן גיטרה, ומייסד "אנסמבל תכלת" הקטע מתוך תקליטור "וחיכיתי להשם וקיויתי לו" עם הרכב תכלת. בעיבוד ישראל אידלסון.
- ❖ לחזן עמית ליסטוונד ולאביו מנחם ליסטוונד- מתוך התקליטור "והיכלו כולו אומר כבוד".
- ❖ לחזן דוד כהרון.
- ❖ אוהד חתוכה- נגן, זמר, ומלחין- מתוך התקליטור "טנא ראשון".
- ❖ נעמי טפל- זמרת, מלחינה, מנצחת מקהלות- מתוך התקליטור "קומי אורי".
- ❖ אהרון רזאל- מלחין, נגן, זמר, מעבד- מתוך התקליטור "הסנה בוער".
- ❖ נאור כרמי- מלחין מעבד זמר ונגן- הלחין במיוחד למזמור שיר.
- ❖ עודד ברק- מלחין מעבד ומנצח-מתוך תקליטור של מקהלת "מזמורי תימן".

הוראות לשימוש בחוברת

חוברת זאת מיועדת למורים למוסיקה ולמורים כוללים. השימוש בחוברת יעשה ברמות מקצועיות שונות בהתאם למטרות שונות כמו שיעור, טקס וכד', ובהתאם לרמת הידיעות של התלמידים, שכבת הגיל, והאמצעים הטכניים והלוגיסטיים העומדים לרשות המורה במוסד החינוכי.

סדר השירים ומגוון הפעילויות המוצעות בחוברת אינו מחייב, והוא ניתן לשינוי בהתאם למטרות ולמשימות להן מיעדים כל שיר.

הפעילויות המובאות בחוברת זו הן בבחינת הצעות בלבד. הרעיונות המובאים בה מהווים פתח למגוון עשיר של פעילויות נוספות אשר המורים והתלמידים, כאחד, יכולים להציע ולפתח.

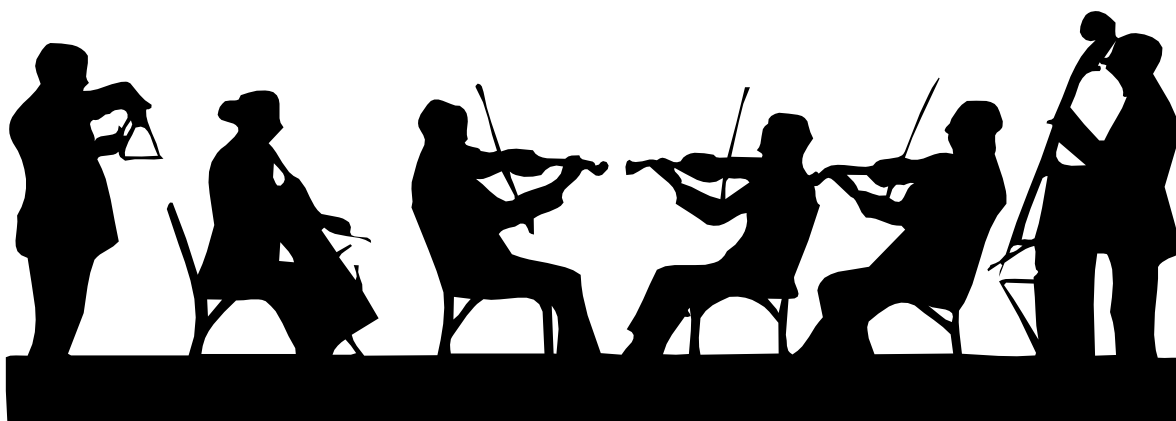
מומלץ לנצל את העקרונות ואת הפעילויות המוצעים בחוברת גם בשירים, שאינם כלולים בה, ושיש עניין ללמדם או לעסוק בהם בצורה זו או אחרת.

החוברת מיועדת לתלמידים בגילאים שונים, וניתן ליישמה בהתאם לרמות העשייה המתאפשרות בכל גיל.

תוכן עינינים

7 יחד שבטי ישראל / לאה אולשר
11 שבת חתן -ירמיהו / גבאי להקת שחרית
14 קובל ששון -ירמיהו/ משה לאופר
17 ניגון שבת -להקת תכלת (בעיבוד ישראל אידלסון)
20 שיר המעלות -תהילים / רוזנבלט - עמית ליסטונד
23 אל מאוד נעלה -החזן דוד כהרון / שיר המעלות לדוד
25 לכה דודי -אוהד חתוכה
29 בונה ירושלים -נעמי טפלו
32 צא מן התיבה -אהרון רזאל
35 אשא עיני -אהרון רזאל
38 הללויה -נאור כרמי
41 אודה לאלי -שלום שבזי / מסורתני

שבת חתן

יתחילו כל י-יא
אלער גבאי

The musical score consists of four staves of music in a single system. The first staff begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking. The second staff features a forte (*f*) dynamic marking. The third staff returns to a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs, along with red and green annotations.

שבת חתן / אלעד גבאי

ירמיהו לג י-יא'

מהרה השם אלוקינו

ישמע בהרי יהודה

ובחוצות ירושלים

קול ששון וקול שמחה

קול חתן וקול כלה

קול מצהלות חתנים מחופתם

ונערים ממשחה נגיתם.

ברוך אתה השם

משמח חתן עם הכלה.

רקע לשיר:

חלק מתוך הברכה השישית מתוך שבע הברכות. הברכה מבוססת על שני פסוקים מתוך נבואת נחמה של הנביא ירמיהו.

מאפייני השיר:

הברכה נפתחת בקטע אינסטרומנטלי בעל שלושה חלקים. הראשון בטמפו איטי המבוצע בקאנון וצ'לו, בעל אופי אלתורי המדגיש את צליל הטוניקה פה וצליל הדומיננטה דו. החלק השני של הפתיחה: טמפו מהיר וקצבי יותר, הצטרפות החליל באוניסון (לעתים בטרצות בין הקאנון לחליל) וכלי הקשה. בחלק השלישי משתנה המשקל למשולש (חילופין בין 3 רבעים ל 6 שמיניות). והמשקל המשולש מהווה בסיס לשירת הזמר המאלתר. לאחר שירת הזמר חוזר החלק השני של הפתיח הכלי, ומסיים את היצירה כולה.

הצעות לדרכי עבודה:

מפאת אורכה של היצירה מומלץ ללמד אותה בכמה שיעורים.

- ❖ המורה יכתוב על הלוח את סולם פה מז'ור והתלמידים יעתיקו אותו.
- ❖ התלמידים ישירו את הסולם בעליה ובירידה.
- ❖ לביסוס סולם פה מז'ור המורה יכין תבניות מלודיות קצרות, והתלמידים ישירו וינגנו אותן.
- ❖ התלמידים יאלתרו בכלים מלודיים מוטיבים קצרים: קבוצה אחת סביב הטוניקה וקבוצה שנייה סביב הדומיננטה.
- ❖ התלמידים יאזינו לחלק הכלי הראשון, ישירו וינגנו מוטיבים מתוכו.
לדוגמה: מי פה סול פה, פה מי פה, לה סול פה, דו פה דו.
- ❖ התלמידים יסמנו בצבע זהה את חלקי התקבולת בכל משפט.
- ❖ התלמידים יאזינו לשירת הזמר תוך כדי קריאת המלים, וידגישו בקו את המלים המסולסלות (כדאי לבדוק איזו מילה היא הארוכה ביותר).

קול ששון וקול שמחה

יתמיהו לך ייאל
לחן שריקי

קול ששון וקול שמחה / משה לאופר

ירמיהו לג' י-יא

מהרה השם אלוקנו
ישמע בהרי יהודה
ובחוצות ירושלים
קול ששון וקול שמחה
קול חתן וקול כלה
קול מצהלות חתנים מחופתם
ונערים ממשחה נגינתם.

רקע לשיר:

בדבריו מתכוון הנביא שבימי החורבן יושבתו קולות השמחה, ובימי הגאולה יתחדשו בכל חוזקם. לפיכך משתמש הנביא במלה "קול" כמה פעמים, שקולות השמחה יהיו רבים וחזקים, במיוחד בשעת חתונות, שבהן משתתף המון רב המפאר ומהלל את הקדוש ברוך הוא.

מאפייני השיר:

לשיר שני חלקים:

א. מתייחס למלים "מהרה השם.... ירושלים", ומבטא את עצם הבקשה מהקדוש ברוך הוא לימי הגאולה. חלק זה מאופיין במהלך צעדי סקונדות בעיקר בצלילי הסולם הנמוכים, ורק בסיום החלק בפעם השניה עולה המלודיה, "מכינה" ויוצרת ציפיות לקראת החלק השני השמח יותר.

ב. מתחיל ב"קול ששון.... מבחינה מוסיקלית נפתח חלק זה בסינקופה ובקפיצה של קוינטה (לעתים נפתח החלק על הפעמה ללא סינקופה), היוצרים תחושה של החגיגות והשמחה ש"בחוצות ירושלים".

הצעות לדרכי פעולה:

- ❖ התלמידים ימצאו את מרווחי הסקונדה בתווים ויסמנו מתחתם + את מרווחי הקוינטה ב X ואת מרווחי הקורטה ב 0 .
 - ❖ תוך כדי האזנה לשיר התלמידים ילוו בתנועות עולות ויורדות בידיים, לפי הקו המלודי.
 - ❖ הכיתה תתחלק לשתי קבוצות. בחלק הראשון תנוע קבוצה אחת במפוזר בחדר, ותעצור בסוף המשפט. בפעם השנייה תנוע הקבוצה השנייה בין התלמידים של הקבוצה הראשונה, ובסוף המשפט יסתדרו בזוגות גב אל גב.
- בחלק השני (קול ששון...) בשתי השורות הראשונות יסתובבו הזוגות גב אל גב. בשורה השלישית מתרחקים זה מזה. בשורה הרביעית מתקרבים זה לזה, וחוזרים על החלק השני. הפעם הזוגות רוקדים פנים אל פנים.

- רֹא-י וְ-הֵב מֵעַשׂ-שׁ יָנוּ - קִי-לֹא שָׁם - הַ שָׁם-הָ וְ-הָ מֵ-

5
 מֵ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת-חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת-חֹב-בִּי וְ-

10
 יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ-

13
 וְ- תָן - חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ-

16
 וְ- תָן - חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ-

19
 תָם - בְּ-יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ- יָם - לִשְׁ-וֹיִי צוֹת - חֹב-בִּי וְ-

ניגון לשבת ויום טוב (תב"ד)

עיבוד: ישראל אידלסון

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of six staves of music. The first staff begins with a *mf* dynamic marking. The second staff starts at measure 6 with a *mp* marking. The third staff starts at measure 10 and includes first and second endings, with a *f* marking. The fourth staff starts at measure 14 and includes first and second endings, with a *mf* marking. The fifth staff starts at measure 19 and includes a *ff* marking. The sixth staff starts at measure 23 and includes a *mp* marking. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

ניגון שבת / עיבוד ישראל אידלסון (מתוך הופעה חיה).

רקע כללי:

ניגון שבת ויום טוב. קטע מפורסם המושר בצורתו המסורתית בקבלת שבת, לפני תפילת ערבית ובסעודה שלישית.

אפיונים מוסיקליים:

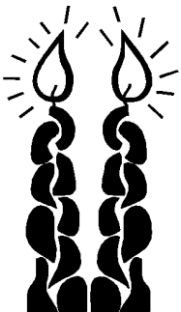
המשקל המקורי של הניגון הוא 6/8. המעבד שינה זאת למשקל של 5/4, בעקבות קטע הג'אז הידוע "TAKE FIVE" מאת PAUL DESMOND.

מבנה הקטע:

מבוא המבוסס על קטע ב מהנושא
מבנה הנושא: א-ב
אלתור ראשון **בכינור** ו"גשר" המבוא
אלתור שני בחצוצרה ו"
אלתור שלישי בגיטרה ו"
הנושא בנגינת כל הכלים

דרכי עבודה:

- ❖ התלמידים יזהו את ההרכב הכלי.
- ❖ התלמידים ישירו את המוטיב הפותח (ב): סול לה סי סול פה# מי... ויצטרפו בשירת המוטיב בכל פעם שהוא יופיע בקטע.
- ❖ התלמידים יאלתרו בנגינה ואו בשירה על המוטיב הנ"ל בשינויי מהירות, משקל, עיטור בצלילים נוספים ועוד.

"צא מן התיבה" / לחן אהרון רוזאל, בראשית ח' טז'

צא מן התיבה

אתה ואישתך ובניך

ונשי בניך אתך

צא מן התיבה

שנים שנים

זכר ונקבה מן הטמאה ומן הטהורה

שנים שנים

זכר ונקבה בעוף ובבהמה

רקע לשיר:

"צא מן התיבה" לשון פקודה. הקב"ה אומר: "אתה ואישתך ובניך ונשי בניך, בניגוד ללשון כוללת בפרק ז' פסוק א' שם: "בוא אתה וכל ביתך". כמו כן אין הכתוב מפריד כאן בין הגברים והנשים אלא להפך, כותב בסמוך לכל איש את אישתו.

רקע מוסיקלי:

מבנה פתיחה - א - מעבר - א - ב - מעבר - א' - א' - א

פתיחה אינסרומונטלית המורכבת מנושא החוזר 8 פעמים עם וארינטים (שינויים).

חלק א'

מעבר אינסטומנטאלי כמו בפתיחה, החוזר 4 פעמים.

חלק א'

חלק ב' עובר למינור המקביל

מעבר

חלק א' חוזר 3 פעמים, עם שינוי בסיום.

דרכי עבודה:

- ❖ הכיתה תתחלק לארבע קבוצות. בפתיחה ובמעברים המוסיקליים כל קבוצה תלווה בהצטברות את הפעמה בקולות גוף (רקיעה, טפיחה, מחיאה ואצבע צרידה).
- ❖ כל קבוצה תשיר חלק מהטקסט: קבוצה א' "צא מן התיבה". קבוצה ב': "אתה". קבוצה ג': "ואישתך". קבוצה ד' "ובניך". בפעם השניה כל הקבוצות ישירו "ונשי בניך אתך".
- ❖ את המקצב המשלים שאחרי המלים "צא מן התיבה", ניתן לנגן בכלי הקשה ריתמיים או בכלים מלודיים באופן הבא: בפעם הראשונה על לה ובפעם השניה על דו.
- ❖ התלמידים ישירו בסולפג' את הצלילים של המילים (פה סול לה): "צא מן התיבה" בכל פעם שהן מופיעות בשיר וכך יבססו את הסולם פה מז'ור.

אשא עיני אל ההרים / תהילים קכא' א-ח

אהרון רזאל

מבנה

א	אשא עיניי אל ההרים מאין יבוא עזרי
ב	עזרי מעם השם עושה שמיים וארץ
A	
ב'	אל ייתן למוט רגליך אל ינום שומרך
ג	אשא עיניי אל ההרים מאין יבוא עזרי עזרי מעם השם
ד	הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל
ה	השם שומרך השם צלך על יד ימינך
B	
ה	יומם השמש לא יככה וירח בלילה
ו	השם ישמרך מכל רע ישמור את נפשך השם ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם.

רקע כללי:

זהו שיר המעלות השני בסדרת שירי המעלות, והוא היחיד הזוכה בכותרת "שיר למעלות". המזמור נאמר בשני קולות: אחד של היוצא לדרך - המתברך "אשא עיניי אל ההרים..." וכו', והשני זה של המברך אותו - "אל ייתן למוט רגליך..." וכו'.

אפיונים מוסיקליים:

השיר כתוב בסולם סול מז'ור עם זיקה חזקה לסולם המינורי המקביל מי.

השיר נפתח במנגינת חלק א'

הוא נחלק לשני חלקים גדולים: A' שהוא בעיקרו על דבריו של המברך והוא חוזר פעמים. חלק B' המתחיל במינור מבוסס על דברי הברכה ליוצא לדרך, ומפליג בתיאור השמירה והחסות של הקב"ה. חלק זה נפתח בסקוונצות.

דרכי עבודה:

- ❖ התלמידים ישירו את סולם סול מז'ור ומי מינור (המינור המקביל): בעליה בירידה וכו'.
- ❖ הכיתה תשיר בשני קולות מקבילים: קול א' את הסולם המז'ורי, וקול ב' בטרצה קטנה מלמטה, את המינור המקביל.
- ❖ התלמידים יקומו תוך כדי שירת המזמור בזה אחר זה (או בכל משפט שני תלמידים) ויצרו תנועה המבטאת את רוח המלים.

הללויה

תהילים ק"ג
לחן נאור כרמי

6/4

יה - לו - ל - ה שו - קוד - ב - אל - לו - ל - ה הו - לו - ל - ה
 הו - לו - ל - ה ותיו - רו - גבו - ב הו - לו - ל - ה
 הו - לו - ל - ה מע - ש - לי - צ - צל - ב הו - לו - ל - ה ב -

4

או - עו - ע - רקי - ב הו - לו - ל - ה פר - שו קע - ת - ב
 לו - גוד רוב - כ הו - לו - ל - ה חול - מ - ו תוף - ב
 עה - תרו - לי - צ - צל

7

הו - לו - ל - ה ב - נ - בל - כ - ו יה - ל - ל - ה - ת - מה - ש - נ - ה - כל
 הו - לו - ל - ה גב - עו - ו נים - מי - ב

accel.

10

יה - לו - ל - ה יה - ל - ל - ה - ת - מה - ש - נ - ה - כל יה - לו - ל - ה

הללויה

הללויה

הללו אל בקודשו

הללוהו ברקיע עוזו

הללוהו בגבורותיו

הללוהו כרוב גודלו

הללוהו בתקע שופר

הללוהו בנבל וכינור

הללוהו בתוף ומחול

הללוהו הללוהו במינים ועוגב

הללוהו בצלצלי שמע

הללוהו בצלצלי תרועה

כל הנשמה תהלל יה,

הללויה

רקע למזמור:

המזמור השישי והאחרון במקבץ מזמורי ההילולים. במזמור זה שלוש עשרה קריאות להלל את השם, והדרשנים אומרים שהן רמז ל"ג מידות של הרחמים. עשרת הצוויים של "הללוהו" מתחלקים לשתי קבוצות: בקבוצה א' – ארבעה צוויים המזכירים מקומות ומידות שיש להלל בהם את השם. בקבוצה ב' – שישה צוויים המזכירים כלי נגינה, שיש לנגן בהם את תהילות השם.

מאפייני המזמור:

סולם מינורי בעליה ופריגי בירידה

חלק א' שורות 1-4 - כל פסוק בנוי ממוטיב עולה במרווחים של סקונדות, ויורד מהדרגה הרביעית בחזרה לצליל הטוניקה רה.

חלק ב' שורות 5-8 מורגש שינוי מכיוון שבמלים "הללוהו בתקע שופר" נבנית המנגינה מקפיצה של קוינטה בעליה, ובפסוק הבא יש קפיצה בקורטה.

חלק א' שורות 9-10 ושוב שומעים את מנגינת חלק א'

מעבר כלי

כל השיר חוזר שוב

וחלק ג' מהיר יותר על "כל הנשמה תהלל יה" שהוא בעל אופי אלתורי.

הצעות לדרכי עבודה:

❖ התלמידים יתחלקו לשתי קבוצות: קבוצה אחת תשיר את המילה "הללוהו", והשניה את כל יתר המילים.

❖ המורה יציג בפני התלמידים חומר נוסף על כלי נגינה מתקופת התנ"ך.

❖ התלמידים יחפשו פסוקים נוספים בתנ"ך (קונקורדנציה לתנ"ך), בהם מצוינים כלי נגינה, או אלמנטים מוסיקליים אחרים.

❖ כדאי לערוך דיון על כלי הנגינה בתנ"ך, וכלי נגינה מודרניים שקיימים בימינו.

❖ התלמידים ינצחו על השיר במשקל 3 רבעים וישימו לב לשינוי הטמפו בחלק האחרון.

❖ **כוריאוגרפיה לריקוד**

נקודת מוצא שתי שורות מקבילות זו מול זו.

בחלק א'- הולכים זה אחר זה בטור.

בחלק ב' מתקדמים שורה מול שורה: ארבע תיבות קדימה וארבע תיבות אחורה.

במעבר הכלי הראשון עומדים במקום ונעים מצד לצד.

מעבר כלי שני שוב ניעות במקום

בחלק ג' קולות גוף:

"כל הנשמה" טפיחות על הירכיים לפי מקצב המלים

"תהלל יה" מחיאות כף לפי מקצב המלים

"הללויה" הנפת ידיים תוך נקישות באצבע צרידה מצד לצד.

בכל משפט יסתובבו הרקדנים לכיוון אחר.

אודה לאלי

ר' שלום שבזי
לחן מסודתי תלמידי

1 א - רה א - רה א - רה א - רה א - רה א -

6 רה א - רה א - רה - ל - א - לי - - - - - א -
ב -
ג -

10 הוא לי - ע - פ צור ני - נו - לי א - ל - רה
אס וו - ה - ת - אש ה - ע - ר - אכ ווה ק - א - שמי
ו - ני - ט - שו בו ר - ו - ניס א - לי - ה - רס

14 הוא לי מ - ל - מ - פיק י - ו לי קו - מ - עש - י
אס לי ל - מ - רה ח - י - נא ה - ח - שב - ריך
ו - לי פ - אר ה - אר

18 לי - מ - ל - מ - פיק י
לי - ל - מ - רה ח - י
לי - פ - אר ה

אודה לאלי ר' שלום שבזי - לחן מסורתי תימני

א.

אודה לאלי
כונני צור פעלי
הוא ישמע קולי
ויפיק ממללי

ב.

בשמי אקווה,
אכרעה אשתחוזה
אסדיר שבחך נאה
יחידה מללי

ג.

זדים הליצוני
זרבו שזטני
זהאר אופלי

רקע כללי:

שיר הודיה לקדוש ברוך. הוא מושר בשמחות, סעודות מצווה וכו'. כל בית בשיר מתחיל באחת מהאותיות הא' ב' (22 בתים) וכך נוצר אקרוסטיכון. לביצוע השיר נבחרו רק שלשה בתים: הראשון, השני והשביעי.

מאפייני השיר:

השיר כתוב במשקל ארבע רבעים ברובו פרט לתיבה האחרונה בכל בית: בשני רבעים

הצעות לדרכי עבודה:

- ❖ התלמידים ינצחו במשקל 4 רבעים, וישימו לב מתי חל שינוי המשקל (2 רבעים).
- ❖ התלמידים יחברו תבניות מקצב בארבעה רבעים ובשני רבעים. בכל תיבה ילווה תלמיד אחר את מה שחיבר בקולות גוף, או בכלי הקשה.
- ❖ התלמידים ילמדו את סולם פה מזור.
- ❖ התלמידים יאלתרו ויסלסלו בשירה או בנגינה בכלים מלודיים, על כל צליל בסולם, לפי הסדר.
- ❖ לאורך כל השיר ירקדו התלמידים באופן הבא: שלש תיבות של צעד תימני וברביעית עצירה.

